

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та авторське право» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем доктор філософії за спеціальністю «023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». – Київ: КДАДПМД ім. М. Бойчука, 2024. – 13 с.

Розробник(и): Берковський Владислав Георгійович, кандидат історичних наук, доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти КДАДПМД ім. М. Бойчука

Робочу програму перевірено

Декан факультету _

(підпис)

Дяченко А. В.

(ініціали, прізвище)

27.08.2024

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету декоративно-прикладного мистецтва КДАДПМД ім. М. Бойчука

Протокол засідання НМР факультету декоративно-прикладного мистецтва 27.08.2024 № 1

Голова НМР факультету _

(підпис)

Петрук Р. І.

(ініціали, прізвище)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика дисципліни
		денна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Освітня програма «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Рівень вищої освіти третій (доктор філософії)	вибіркова
Змістові модулі – 1		Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90		2-й
		Семестр
		4-й
		Лекції
		20 год.
		Практичні
		6 год.
		Семінарських
	4 год.	
	Самостійна робота	
	60 год.	
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 30 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 60		Вид підсумкового контролю: залік

2 АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та авторське право» є формування у здобувача третього рівня вищої освіти розуміння основ авторського права, що включає знання про права, які виникають при створенні твору, механізми захисту цих прав, міжнародні аспекти авторського права, правила щодо використання авторських творів іншими особами тощо; набуття вмінь та навичок вирішення юридичних проблем, пов'язаних з авторським правом, що передбачає здатність застосовувати знання про авторське право в юридичній практиці митця, включаючи вирішення спорів про авторське право, оформлення договорів про передачу авторських прав тощо.

2.2. Заплановані результати навчання модуля навчальної дисципліни

Заплановані результати навчання відображаються у підготовці фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у сфері інтелектуальної власності та авторського права, що передбачає застосування, закріплення та правовий захист майнових і немайнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

Внаслідок вивчення модуля навчальної дисципліни аспірант має бути здатним продемонструвати володіння такими **програмними результатами навчання**:

ПРН 04. Застосовувати методи наукових досліджень у мистецтвознавстві, узагальнювати їх результати та впроваджувати у наукову й проєктну практику; вміти формулювати наукову гіпотезу та доводити її.

ПРН 10. Ініціювати та розробляти інноваційні наукові та концептуальні мистецькі проєкти, покликані створювати нові знання та розширювати простір сучасних професійних художніх практик.

ПРН 11. Вивчати та використовувати досвід зарубіжних країн у ефективній політиці з підтримки наукової діяльності учених, академічної мобільності, розроблені заходів щодо розвитку нових наукових шкіл. Складати пропозиції щодо міжнародного наукового співробітництва, фінансування наукових досліджень у галузі культури і мистецтва.

ПРН 14. Публічно представити та захистити власні результати наукового дослідження у вигляді дисертації, оформленої відповідно до сучасних вимог; дискутувати в колі наукової спільноти, демонструвати результати в наукових публікаціях, доповідях на українських та міжнародних конференціях.

За результатами вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та авторське право» у здобувача третього рівня вищої освіти буде сформовано наступний комплекс загальних та фахових компетентностей. Зокрема,

такі **загальні компетентності**, як

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність до розуміння предметної області та сучасного бачення перспектив її розвитку.

ЗК 4. Здатність до систематизації, аналізу та теоретичної артикуляції опрацьованих джерел інформації, застосування цих результатів у науково-дослідній та науково-педагогічній діяльності; розуміння значення дотримання етичних норм та авторського права при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів у науково-педагогічній діяльності.

ЗК 6. Здатність до критичного аналізу інформації та її верифікації у процесі проведення наукового дослідження.

ЗК 7. Набуття універсальних навичок дослідника, здатність аргументувати своє бачення та авторський підхід у вирішенні комплексного наукового завдання.

ЗК 8. Здатність розробляти та втілювати наукоємні, науково-творчі проєкти в українському, міжнародному культурному й освітньому процесі.

ЗК 9. Здатність працювати у міжнародному контексті, спілкуватися іноземною мовою, застосовувати сучасні методи та технології для комунікації.

та такі **спеціальні (фахові) компетентності**, як

СК 4. Здатність здійснювати опис, концептуальний, контекстуальний, художньо-стилістичний аналіз, інтерпретацію, атрибуцію та експертизу творів мистецтва, пам'яток культури.

3. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

знати:

- основні науково-теоретичні та практичні положення про право інтелектуальної власності;
- основні міжнародно-правові акти, норми Цивільного і Господарського кодексів України, закони та інші нормативно-правові акти, що регулюють правовідносини у сфері інтелектуальної власності;
- порядок закріплення та правовий захист майнових і немайнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності;
- основні засади патентного права;

вміти:

- правильно визначати види, об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності;
- забезпечувати юридичне оформлення відповідних прав;
- орієнтуватися у етапах реалізації права на інтелектуальну власність;
- тлумачити та застосовувати нормативно-правові акти.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма здобуття вищої освіти				
	усього	у тому числі:			
		лек.	пр	семінар	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО					
Змістовий модуль 1.					
Тема 1. Поняття та система інтелектуальної власності та авторського права.		2			6
Тема 2. Основи інтелектуальної власності.		2			6
Тема 3. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.		2	2		6
Тема 4. Система законодавства України з охорони інтелектуальної власності та авторського права		2			6
Тема 5. Міжнародна система захисту інтелектуальної власності та авторських прав.		2			6

Змістовий модуль 2.					
Тема 6. Авторське право.		2		2	6
Тема 7. Суміжні права.		2		2	6
Тема 8. Патентне право		2	2		6
Тема 9. Реалізація права на інтелектуальну власність		2			6
Тема 10. Комерційне право власності		2	2		6
Разом за змістовим модулем 1		20	6	4	60
Всього годин за дисципліною		20	6	4	60

Загальний обсяг – **90 год.**, в тому числі:

Лекції – **20 год.**

Практичних – **6 год.**

Семінарських – **4 год.**

Самостійна робота – **60 год**

5.2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
		ДФН
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО		
Змістовий модуль 1.		
1.	Поняття та система інтелектуальної власності та авторського права. Предмет, метод та методологія авторського права. Поняття та види інтелектуальної власності на мистецькі твори.	2
2.	Основи інтелектуальної власності. Історія авторського права та інтелектуальної власності в Україні. Поняття майнового і немайнового права інтелектуальної власності	2
3.	Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності та авторського права, та їх класифікація.	2
4.	Система законодавства України з охорони інтелектуальної власності та авторського права Поняття охорони та захисту права інтелектуальної власності. Мета і принципи охорони інтелектуальної власності. Державні інститути захисту інтелектуальної власності та авторських прав.	2
5.	Міжнародна система захисту інтелектуальної власності та авторських прав. Міжнародні договори про інтелектуальну власність. World Intellectual Property Organization, її структура та основні функції.	2

Змістовий модуль 2.		
6.	Авторське право. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Виникнення та реєстрація авторського права.	2
7.	Суміжні права. Суб'єкти та об'єкти суміжних прав. Виникнення суміжного права. Управління майновими правами.	2
8.	Патентне право Поняття, сутність, функції та принципи патентного права. Суб'єкти та об'єкти патентного права. Процедура отримання патенту.	2
9.	Реалізація права на інтелектуальну власність Специфіка майнових та немайнових прав на мистецькі об'єкти.	2
10.	Комерційне право власності Поняття, сутність, специфіка та способи застосування комерційного права власності. Типи та види договорів. Ліцензія на право власності.	2
Усього годин		10

5.3. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		ДФН
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО		
Змістовий модуль 1.		
1.	Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності та авторського права, та їх класифікація.	2
Змістовий модуль 2.		
2.	Патентне право Поняття, сутність, функції та принципи патентного права. Суб'єкти та об'єкти патентного права. Процедура отримання патенту.	2
3.	Комерційне право власності Поняття, сутність, специфіка та способи застосування комерційного права власності. Типи та види договорів. Ліцензія на право власності.	2
Усього годин		6

5.3. Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		ДФН
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО		
Змістовий модуль 2.		
1.	Авторське право. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Виникнення та реєстрація авторського права.	2
2.	Суміжні права. Суб'єкти та об'єкти суміжних прав. Виникнення суміжного права. Управління майновими правами.	2
Усього годин		4

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Види робіт	Кількість годин	Вид контролю
1.	Підготовка до практичних робіт	10	поточний
2.	Опрацювання тем, які не викладаються на лекціях	10	поточний
3.	Підготовка до всіх видів контролю	20	поточний
4.	Індивідуальні завдання (ІЗ) задачі, переклади, есе, вправи.	20	поточний
Всього		60	Залік

5.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготовка проекту заява на державну реєстрацію авторського права на твір. Вибір теми заяви є вільним.

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда (вступна, евристична).
- Наочні: ілюстрація, демонстрація, презентація.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, репродуктивно-варіативні, пошукові, творчі, проблемно-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота аспірантів: з проектними заявками.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.
У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:
 - методи усного контролю:** індивідуальне, фронтальне та комбіноване опитування.
 - методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; практична перевірка.
 - методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів
Усна доповідь, доповнення (робота в аудиторії)	10 x 7 бали = 70 балів
Контрольна робота модульна (презентація)	1 x 10 бали = 10 балів
Контрольна робота підсумкова (проект заяви на державну реєстрацію авторського права на твір)	1x20 балів = 20 балів
Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо	бонусні бали (до 15 балів)
Всього	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання презентації (з максимальною кількістю балів за відмінне виконання – 10 балів):

- творчий підхід, достатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, дотримання визначеного обсягу, читабельність, естетичне оформлення, дотримання мовних норм у тексті – 10 балів;
- достатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, дотримання визначеного обсягу, читабельність, естетичне оформлення, дотримання мовних норм у тексті – 8 бали;
- недостатня інформативність підбраного матеріалу, відповідність слайдів текстовому опису, недотримання визначеного обсягу, читабельність, естетичне оформлення, незначне недотримання мовних норм у тексті – 6 бали;
- недостатня інформативність підбраного матеріалу, невідповідність слайдів текстовому опису, недотримання визначеного обсягу, читабельність, недостатньо естетичне оформлення, значне недотримання мовних норм у тексті – 4 бали;

- малоінформативність підбраного матеріалу, невідповідність слайдів текстовому опису, недотримання визначеного обсягу, читабельність, недостатньо естетичне оформлення, значне недотримання мовних норм у тексті – 2 бал;
- завдання не виконано – 0 балів.

Критерії оцінювання проекту заява на державну реєстрацію авторського права на твір (з максимальною кількістю балів за відмінне виконання – 20 балів):

- дотримання технічних вимог до оформлення – 4 бали;
- аргументованість описання виду та назви твору – 4 бали;
- аргументованість та чіткість заповнення анотації або реферату твору – 4 бали;
- аргументованість заповнення суті авторства та авторського внеску у створення твору – 4 бали;
- аргументованість та чіткість описання які документи мають бути додані до заявки – 4 бали.

8.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розподіл балів за 100-бальною шкалою (4-й семестр)	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Поняття та система інтелектуальної власності та авторського права.	7
Тема 2. Основи інтелектуальної власності.	7
Тема 3. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.	7
Тема 4. Система законодавства України з охорони інтелектуальної власності та авторського права	7
Тема 5. Міжнародна система захисту інтелектуальної власності та авторських прав.	7
Модульний контроль (презентація)	10
Тема 6. Авторське право.	7
Тема 7. Суміжні права.	7
Тема 8. Патентне право	7
Тема 9. Реалізація права на інтелектуальну власність	7
Тема 10. Комерційне право власності	7
Залік (проект заяви на державну реєстрацію авторського права на твір)	20
Разом за дисципліну	100

8.2. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та авторське право» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем доктор філософії за спеціальністю «023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». – Київ: КДАДПМД ім. М. Бойчука, 2024. – 13 с.
2. Демонстраційний дидактичний матеріал.
3. Мультимедійний проектор.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавство

1. Конституція України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>)
2. Закон України від 14.12.2010 № 2778-VI «Про культуру» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>)
3. Закон України від 15.05.2018 № 2415-VIII «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text>)
4. Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX «Про авторське право і суміжні права» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>)
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2023 № 1066 «Про затвердження Порядку захисту особистих немайнових прав автора, твір якого став суспільним надбанням, у разі відсутності спадкоємців» (<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-poriadku-zakhystu-os-nemainovykh-prav-avtora-tvir-iakoho-stav-suspilnym-nadbanniam-u-razi-vidсутності-spadkoemtsiv-i101023-1066>)
Постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2023 № 1312 «Про затвердження Порядку набуття та втрати статусу сирітських творів, фонограм, відеограм та зафіксованих у них виконань, умов їх дозволеного використання та ведення реєстру» (<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-poriadku-nabuttia-ta-vtraty-statusu-syritskykh-tvoriv-fonohram-videohram-ta-s1312-151223>)
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1756 «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір»
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.1995 № 532 «Про державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва»
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2021 № 1112 «Про затвердження порядків та умов перерахування організаціями колективного управління коштів до державної установи, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України» (<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-i281021-1112>).

Основна

1. Бегова Т. І., Рудика В. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності в індустрії моди // Підприємництво, господарство і право. – 2020. – № 10. – С.6-10.
2. Білак Н.І., Прокопенко В.В. Переміщення товарів, які містять об'єкти права інтелектуальної власності, черезмитний кордон. – 2019. – 192 с.
3. Зразки документів з приватного права (цивільне, сімейне, житлове, трудове, земельне, цивільно-процесуальне та господарсько-процесуальне законодавство України). – К.:Алерта, 2019. – 154 с.
4. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. – 374 с.

5. Капіца Ю.М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку. – Київ: Академперіодика, 2017. – 664 с.
6. Коваль О.М., Яницька О. Деякі питання захисту прав авторів у мережі Інтернет // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації» : тези доповідей, м. Київ, 4 жовтня 2019 р. – Київ: КНУТД, 2019. – С. 137-138.
7. Криволапов Б.М. Особливості захисту авторських прав на твори образотворчого мистецтва // Аналітично-порівняльне правознавство. – 2021. – № 3 (2021). – С.47-51.
8. Мотузна А.В., Золота Л.В. Правовий статус фотографічного твору: аспекти українського та міжнародного законодавства // Аналітично-порівняльне правознавство. – 2021. – № 3 (2021). – С.52-58.
9. Новіков О.Ю. Питання правового забезпечення розвитку індустрії моди в сучасних умовах // Актуальні проблеми права: теорія і практика. – 2024. – № 1 (47). – С.196-210.
10. Петряєв С.Ю., Когут Н.Д. Особливості реалізації окремих авторських прав // Часопис Київського університету права. – 2019. – №4. – С. 242-248.
11. Право інтелектуальної власності. Підручник / За заг. ред. д.ю.н., проф. Булеци С.Б., К.Ю.Н., доц. Чепис О.І. – Ужгород: РІК-У, 2019. – 488 с.
12. Святоцький О. Д., Дроб'язко В. С. Інтелектуальна власність: словник-довідник. Том 1. Авторське право і суміжні права. – Київ. Видав-ничий Дім «Ін Юре», 2000. – 356 с.
13. Улітіна О. Фан-арт і авторське право // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2018. – № 2. – С.12-15.
14. Ярега Г. Особисті немайнові права авторів // Інформаційне право. – 2017. – № 12. – С. 217–224.

Інтернет-ресурси

1. Заява на державну реєстрацію авторського права на твір (<https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-blanku-zaiav>)
2. Авторське право у сфері мистецтв та мистецької освіти (<https://arts.gov.ua/avtorske-pravo-u-sferi-mystecztv-ta-mysteczkoyi-osvity/>).